

Nem kellettünk senkinek...

■ KÜLFÖLDI ÖRÖKBEFOGADÁS – GYEREKSZEMMEL¹

■ Életem története

fiatal korom ellenére elég hosszú és érdekes. Jánosnak hívnak. Júliusban voltam nyolcéves. Egy olyan családba születtem, amely tulajdonképpen nem is család, hiszen édesanyámnak rendezetlen életkörülményei voltak, édesapám az élettársa volt akkoriban. Nem hiszem, hogy születésem nagy örömet adott volna okot, mert édesapám még a nevét sem adta ahhoz, hogy én az ő gyermeke legyek. Azóta sem tudom, még a nevét sem.

Édesanyám kényszerűen tudomásul vette érkezésem, haza is vitt a kórházból és lehet, hogy valamiféle családi élet volt otthon, hiszen egy évre rá megszületett öcsém. Hasonló körülmények között. A „család” feltehetően nehéz anyagi helyzetben lehetett, hiszen alapvető változás nem történt, csak eggyel többen lettünk.

Édesapám öcsém születésénél sem „bábáskodott” semmilyen szinten, még annyiban sem, hogy nevét adja fiának.

Ez a nyomorúságos helyzet csak folytatódott tovább, nem látszott enyhülés. Így anyukám és élettársa nem tudtak bennünket az öcsémmel sokáig nevelni. A nehézségek egyre nőttek, a felnőttek sokszor az italhoz menekültek a problémák elől. Ez nekünk, gyerekeknek nagyon nem tett jót. A felnőttek közötti rossz viszony eredménye az lett, hogy már nem volt hol laknunk. Kitettek bennünket az addigi lakásunkból szüleim viselkedése miatt. Ők nem láttak kiutat ebből a nehéz helyzetből, bár próbáltak néhány dolgot. Sokszor „utazgattunk”. Felszálltunk egy buszra és anyukám mondta, hogy most aludhatunk az ülésen. Jó meleg volt, öcsém mindig nagyon gyorsan elaludt. Lépcsőházban is aludtunk, bár ott nem volt olyan meleg, de anyukám betakarított sok takaróval, hogy meg ne fázzunk.

Ez az állapot nem volt túl jó, de ott volt mellettünk sokszor anyukánk és az ő élettársa, az apukánk. Az emberek sokszor segítettek, ételt vagy meleg teát kaptunk. Néha a felnőttek veszekedtek, ekkor mi megpróbáltunk csendben maradni az öcsémmel.

■ A Gyámhatóság úgy döntött,

hogy nem élhetünk így tovább. Jöttek nénik, beszéltek anyukámmal és nekem meg az öcsémnek be kellett költözni a csecsemőotthonba.

Sajnos anyukánk nem lehetett velünk, mert itt csak gyerekek voltak. A szüleinknek el kellett menniük. Én ezt nem nagyon értettem, öcsém meg végképp nem.

Sokat sírtunk, mert szerettük volna, ha ott vannak anyukámék. Kisöcsém még csak két éves volt, alig tudott beszélni, így mindig én mondtam meg a gondozó néniknek, hogy mit szeretne. Én már három éves voltam, de az otthonban még pelenkáztak, mert egyszer bekakiltam és előfordult, hogy bepislitem.

Nagyon sok mindenre kellett figyelnem és nem volt ott anyukám, meg még az öcsém is csak ordított, sírt. Az otthonban csak az anyukánk hiányzott, volt ágyunk, játékunk, finomakat kaptunk enni. A gondozó néni is figyeltek ránk.

Azért mégis az volt a legjobb, amikor anyukámék jöttek meglátogatni minket. Hoztak egy csomó ajándékot, édességet meg mindent. Mondtam nekik, hogy most már el szeretnék menni innen, vigyenek el bennünket. Azt válaszolták, hogy nem tudnak hová vinni, mert nincs lakásuk, de majd építenek egyet, és akkor hazavisznek bennünket az öcsémmel. Azért valahányszor jöttek, én mindig megkérdeztem, hogy mikor lesz már kész a ház, de az nagyon sok időt vesz igénybe. Azt mondták karácsonyra azért elvisznek pár napra. Nagyon vártuk már, hogy mikor lesz karácsony. A többi gyerek is el fog menni majd innen az otthonból egy kicsit, majd ha vége a karácsonynak, akkor jönnek vissza.

Már itt volt a karácsony, de anyukámék nem jöttek. Így a gondozó nénikkel ünnepeltünk. Nagyon haragudtam az anyukámra meg az élettársára, mert nem mondtak igazat: nem jöttek, hogy elvigyenek bennünket. Pedig ez már a második karácsony volt, amit az otthonban töltöttünk. Azóta megszületett kisöcsém, most már hárman vagyunk testvérek, mindannyian csecsemőotthonban. Mikor a pici megszületett, anyukám sejtette, hogy nem tudja őt hová vinni, így a kórházban hagyta. Onnét került hozzánk az otthonba, csak egy másik szobában volt, ahol az ilyen pici babák aludtak. Anyukám, amikor jött hozzánk, a pici testvérünket megszoftatta, mert fontos neki a növekedéshez az anyatej. Mi sokszor átmentünk megnézni a babát a másik szobában, mert sokszor sírt. A gondozó néni azt mondta, hogy fáj a hasa, ez a kisbabáknál sűrűn előfordul. Apró kistestvérünk sokszor örült annak, hogy meglátogattuk a másik szobából. Nem jöttek csak karácsony után, már a többi gyerek is visszajött, akik elmentek az ünnepre. Januárban érkeztek a szüleink. Nagyon haragudtam rájuk, amiért itt hagytak, és nem jöttek be. Nem is akartam velük beszélni, mert becsaptak engem és az öcséimet.

■ Egyre többet kell rájuk várni,

hogy ideérjenek a csecsemőotthonba hozzánk. Tavasz felé már nem is igen jöttek. A gondozó néni azt mondták, hogy jött egy néni és egy bácsi, akik bennünket választottak. Mind a hárunkat elvisznek az otthonukba és mi is ott fogunk lakni, hogy-

¹ A kislány mondanivalóját nevelőszülője jegyezte le.

ha akarunk. Szerettem volna ezeket a híreket elmondani anyunak és apunak, hogy mit szólnak ehhez. Ám őket hiába vártuk, nem jöttek.

Jött azonban Marika néni és Laci bácsi meg még az ő gyerekeik is. Sokat játszottunk velük az otthon udvarán, meg sokat beszélgettünk. Azt mondták, hogy akkor megyünk el hozzájuk, hogyha tényleg szeretnénk, és anyu és apu ott is meglátogathatnak majd minket. Nagyon jó, hogy mind a hárman mehetünk, bár én inkább annak örülök, hogy a nagyobbik öcsém velem lesz, és sokat játszhatunk a kisöcsivel is, mert most már ott lesz velünk.

El is jöttünk a nevelőszüleinkkel. Lett szobánk, szép ágyunk, ahová a régi és új játékok sorban elfértek. Biciklit is kaptunk, én gyorsan megtanultam rajta kerekézni, a testvéreim még nem tudtak, ők hintázni szerettek legjobban.

Nagyon jól éreztük itt magunkat. Anyuék viszont nem jöttek látogatni bennünket. Persze, biztosan építik a házukat, hogy haza tudjanak vinni minket. Én azonban úgy gondoltam, mondtam is a nagyobbik öcsémnek, hogy itt van a haza, ahol most vagyunk, mert itt olyan jó nekünk. De hát miért nem jönnek a szüleink megnézni, hogy milyen klassz ágyunk van? Ezen sokat gondolkodtam. Biztosan nem tudják, hogy hol vagyunk, mert a nevelőszüleink elhoztak a csecsemőotthonból. Ezt meg is mondtam a nevelőanyunak, hogy biztosan ez az oka. Azt mondta, hogy ez nem így van, a vér szerinti anyukánk nyugodtan jöhetne hozzánk, nagyon sok néni és bácsi van, akik segítenének neki abban, hogy hová kell jönni, hogy láthasson minket. Az a baj, hogy a vér szerinti anyukánk nem érdeklődik irántunk.

Most senki sem tudja, hogy ő hol van, meg a vér szerinti apukánkat sem, mert nincs lakásuk, hajléktalanok.

Nem sokat foglalkoztam ezután a kérdéssel, néha jutott csak eszembe, hogy jó lenne, ha jönnének. A nevelőanyu is azt mondta, hogy ő is szívesen megismerkedne velük, elmondaná, hogy milyen ügyesek vagyunk. Lehet, hogy még a házépítésben is tudnánk segíteni, mert a nevelőszüleink anyukájánál már a nagyobbik öcsémmel segítettünk, amikor építették a házukat. A nagymama nagyon megörült a segítségünknek.

Nekünk jó itt lenni a nevelőszüleinknél, lehet, hogy a vér szerinti szüleink is ideköltözhetnek, hogy nekik is legyen lakásuk, szobájuk, meg ágyuk, mint nekünk.

A nevelőanyu mondta, hogy megszületett még egy testvérünk, méghozzá egy kislány. Nagyon megörültem, hogy most már végre találkozhatunk anyuékkal. Hát ez nem így lett. Anyukám a kislányt is a kórházban hagyta, ahogyan a legkisebb öcsémet. A húgomat csecsemőotthonba vitték, nem oda, ahol mi voltunk, hanem egy másikba. A nevelőanyu azt mondta, hogy majd meglátogatjuk, meg lehet, hogy majd az anyukánk is látogatni fogja.

Többször el is mentünk a kislányhoz, nagyon messze kellett menni, mert messze volt az otthon. A pici nagyon csodálkozott, mert mi hárman fiúk igen csak hangosak voltunk, de érdeklődve figyelt minket. Sokáig jártunk hozzá, amíg a csecsemőotthonból hazavihettük a nevelőszüleinkhez. Neki is lett szép kiságya, játéka.

Szüleink továbbra sem jöttek meglátogatni bennünket. Nevelőszüleink azt mondták, sajnos ők sem tudják, hogy hol lehetnek, nem jelentkeznek.

■ **Közben nőttünk**

mindannyian. Először én mentem óvodába meg a nagyobbik öcsém. Mivel én nagyobb vagyok, felsőbb csoportba kerültem, mint ő. Középsős voltam, majd nagycsoportos lettem. A kisöcsém és a húgom kísértek minden reggel az óvodába a nevelőanyuval együtt. A két kicsi még nem járhatott óvodába, ott-hon kellett maradniuk a nevelőanyuval, mert még kicsik.

Amikor én első osztályos lettem, akkor a nagyobbik öcsém nagycsoportos óvodás, a kisebbik öcsém pedig kiscsoportos ovis lett. A hugicánk még mindig otthon maradt a nevelőanyuval.

Elég nehéz volt nekem iskolásnak lenni, teljesen más mint az ovi, de én nagyon gyorsan megtanultam írni-olvasni, számolni. A nyári vakációnak azért nagyon megörültem, nem kell iskolába járni és mehetünk nyaralni. Mindannyian beülünk a kisbuszba, elutazunk a telekre, lehet játszani, a kismedencében lubickolni.

Nagyon jól éreztük magunkat a nevelőszüleinknél, néha még elbeszélgettünk arról, milyen jó lenne, ha jönne az anyukánk meg az apukánk. Hát ők nem jöttek, ámde jöttek mások.

Örökbe fogadó szülőknek hívták őket. Azt mondták róluk, hogy ők szeretnék, hogyha mi lennénk az ő gyermekeik, fiaik és lányuk. Teljesen ők lennének a mi szüleink. Nekik nincs gyermekük, mi lennénk a testvéreimmel együtt az ő gyermekeik.

■ **Még egy anyuka, aki nem a régi,**

nem is a nevelőanyukánk, hanem ő lesz az új anyukánk. Megtudtam, hogy az új szüleink külföldiek, nem beszélnek magyarul. Teljesen kétségbeestem. Mert nekünk kell megtanulni az ő nyelvüket. Nem is értik, amit én mondok. Nevelő-anyuék azt mondták, hogy ők tudják, hogy én biztosan nagyon gyorsan megtanulom ezt a másik nyelvet, hiszen írni és olvasni is lám, milyen gyorsan megtanultam. Persze segítenek majd ebben a körülöttem lévő emberek. Így van, hát az iskolában tanultam meg mindezt a tanító nénitől.

Az új anyukának és apukának volt két szép fehér kutyája. Lehetett őket simogatni, a porázuknál fogva tartani, meg etetni is. Nagyon jól nevelt kutyusok voltak, két lábra állva kérték a finom kutyáennivalót.

Igyekeztünk megbarátkozni az új szülőkkel, meg új szavakat tanultunk az ő nyelvükön. Jött egy néni, aki segített nekünk megértetni magunkat, tolmácsolta, ha kellett, hogy mit mondunk. Meg volt ott egy másik segítő néni is, hogy semmi baj ne legyen. Nem is volt semmi gond. A nevelő-anyuék mindig mondták, hogy mikor fognak jönni az új szüleink. ők jöttek is, mi pedig elmentünk velük játszani, kirándulni. Nagyon jól éreztük magunkat velük. Amikor visszahoztak a nevelőszüleinkhez, mindig elmeséltük milyen jó volt aznap, ők meg elmondták, mi lesz holnap. Az új anyukánk és apukánk ott volt amikor vacsoráztunk, fürödtünk, egészen addig, amíg el nem aludtunk. Ez rendszerint sokáig tartott, mert mi szeretettük volna, ha még tovább játszanak velünk, de hát aludni is kell valamikor.

Az örökbe fogadó szülők béreltek egy házat itt Magyarországon és oda is elmentünk velük. Szinte már az egész napot ott töltöttük.

■ **Hoztak fényképeket**

arról, hogy milyen lesz majd abban a másik országban a házuk, szobánk. Hasonló lesz az ágyunk, mint most a nevelőszüleinknél. Lesz egy nyaralónk is, igazi úszómedencével. Persze iskolába kell majd járni és ott spanyolul beszél majd mindenki.

Egy ideig még el-elmentünk velük kirándulni, majd a pszichológus néni és a nevelő-anyuék azt mondták, hogy holnap már végleg el fogunk költözni tőlük, egyelőre a bérelt házba, utána pedig egy másik országba. Mindent összehajtottunk. Nem nagyon örültem, hogy el kell mennem innen, mert nagyon jól éreztem itt magam, meg a testvéreim is. Sajnos most ez a helyzet. Elmondták nekünk, hogy ott milyen jó lesz, és hogy fogunk még találkozni a nevelőszüleinkkel, de az nagyon sokára lesz.

Így elutaztunk az új szüleinkkel egy családi házba. Ott is jó volt, lehetett a kutyusokkal játszani a kertben. Csak a legkisebb öcsém huzigálta ki a földből a sárgarépát és ette meg, mert nagyon szereti. Kismedence is volt, olyan felfújható.

Sokat játszottunk. Nekem kellett a kistestvéreimre figyelniem és megvigasztalni őket, ha sírtak. Szóltam mindig az új apukámnak vagy anyukámnak, mert én már kezdtem megtanulni az ő nyelvükön. A két kistestvérem énekelt az új anyuval, igaz, hogy nem értették, hogy mit, de nagyon szépen hangzott. Egy gyermekdal volt. Kazettán több dalt is hallgattunk.

Hogyha nem tudtam elmondani, mit szeretnék, akkor megmutattam és a testvéreimet is arra biztattam, hogy tegyenek ők is így. Meg is értették egymást legtöbbször. Az a baj, hogy sokat esett az eső. Azt nem szeretttük. Benn kellett lenni a szobában, a kicsik mindig veszekedtek meg kiabáltak. Jobb lett volna, hogyha kimehetünk az esőre, de azt nem engedték. A kicsik nagyon féltek a villámlástól meg a mennydörgéstől. Kisöcsém leült a lépcsőre és ott ordított, amíg az apukánk meg nem vigasztalta. Kár, hogy ilyen rossz idő volt.

Egyszer a nagytestvérünk is meglátogatott minket a pszichológus nénival. Nagyon örültünk neki, beszélgettünk, játszottunk. Nekik gyorsan el kellett menni, de mi gyerekek alig akaruk őket elengedni. Már olyan sok mindent tudok mondani ezen a nem magyar nyelven, meg az új anyukánk finomat főz, meg kaphatunk mindig kukoricát, meg narancslevet, mert azt nagyon szeretjük, és már tudjuk kérni is, úgy, ahogy kell.

Éjszaka is nagyon mozgalmas az életünk: a kicsik nem nagyon akarnak aludni, kisöcsém mindig átmegy az anyuékhoz, nem az ágyában akar aludni. A kishúgom is sokat sír, hiányzik neki a nevelőanyu, pedig mondom neki, hogy most már az új anyu az anyu.

■ **Hát most megint pakolunk.**

Az új anyukánk összerakja a holmijainkat. Az új apukánk segít neki. Biztosan megyünk valahová. De hová? ők telefonon beszélgetnek, de én nem tudom, mit. Valami nincs rendben. Az új szüleink szomorúak. Nem tudom, mi történt. Most biztos megyünk valahová. Miért nem pakoljuk be akkor a csomagokat az autóba? Csak itt állnak és nem kell őket az autóhoz vinni.

Egyszer csak jött a mi kisbuszunk a nevelőanyuval és a nevelőapuval. Ebbe pakolták be a csomagokat. Mi meg gyorsan beültünk. Inkább ezzel menjünk, nem is szerettem volna az új apukánk, anyukánk autójával. Kisöcsém meg is kérdezte a neve-

lőszüleinktől, hogy miért ilyen sokára jöttök? Ez már nem is fontos, csak menjünk már. Az új anyu és apu nem jönnek, meg a kutyasok sem. Csak mi. Elutaztunk a mamához. A nevelőapukánk anyukája nagyon örült, hogy jöttünk. Gyorsan összepakoltunk, mert a nevelőszüleink csomagjai ott voltak.

Már alig vártam, hogy a nevelőcsalád otthonába érjünk. Közben megkérdeztem, hogy megvan-e még az ágyam meg a testvéreim ágya. A nevelőanyukám mondta, hogy minden megvan, csak az ágyneműt mosta ki és most fel kell húzni a tisztát. Meg majd ki kell pakolni a csomagokat, de azt majd csak holnap, mert most már nagyon késő lesz, mire hazaérünk. Megkérdeztem azt is, hogy most már nem kell elmennem innen? Szeretnék itt maradni.

Sajnos a nevelőszüleim nem tudják biztosan, hogy itt maradhatok-e? Lehet, hogy meg kellene kérdeznük valakitől, aki tudja. Mert ők csak nevelőszülők, nem vér szerinti vagy örökbe fogadó szülők. A vér szerinti szüleink nem látogatnak meg bennünket, az örökbe fogadó szülők meg már elutaztak az ő hazájukba. Hát ez a helyzet kissé bonyolult, nem is értik a kisebb testvéreim, meg én sem nagyon. Miért nem maradhatunk mi itt a nevelőszüleinknél, hiszen itt olyan jó nekünk? Vagy miért nem jönnek a vér szerinti szüleink elmondani, hogy épül-e már a házunk, vagy megnézni, hogy mi négyen hol vagyunk? Miért utaztak el nélkülnk az örökbe fogadó szüleink? Biztosan rosszul viselkedtünk és nem voltunk jók, azért. Pedig a nevelőanyukánk azt mondta, hogy az örökbe fogadó szülők lesznek az igazi szüleink. Hát nem mondott igazat.

■ **Kinek kellene a gyerekek,**

ha mindenki lemond róluk? Mindenki segít, mindenki az érdekünkben jár el, mindenki értünk dolgozik, mégsem kellünk senkinek.

Most itt vagyunk újra a nevelőszüleinknél. Néha úgy érzem, hogy ha nem maradhatok a nevelőszüleinknél, akkor nekem már teljesen mindegy, hogy hol vagyok. Nem is érdekel. Senki sem tudja, hogy meddig lehetünk még itt, mert jöhetnek a régi szüleink, jöhetnek nénik-bácsik, akik azt mondják, hogy ők az új szülők, meg maradhatnánk itt is, ha a nevelőszüleink örökbe fogadnának minket (de akkor már ők is örökbe fogadó szülők lennének), vagy ha nem jönne senki, akkor is itt maradhatunk.

Nekünk jó lenne itt maradni, de ezt nem garantálja senki. Itt van ágyam, vannak játékaim, könyveim, ruháim, itt vannak a testvéreim, vannak szüleim (még ha csak nevelőszülők is), van iskolám, vannak barátaim. Jó tanító nénim, terveim, álmaim.

Tavaly első osztályos voltam, nagyon jól ment az iskola.

Most másodikos vagyok, nem annyira jól mennek a dolgok. Felbosszantanak a gyerekek, a tanító néni szerint jól kellene viselkedni, többet kellene olvasni, számolni. Elfelejttem, mit kell másnapra vinni az iskolába, a tanító néni meg fekete pontot ad. Persze a nevelőanyu nem örül ennek, mindig szúrós szemmel néz rám ilyenkor. Otthon még mindig figyelek a testvéreimre, de nem jól viselkednek, nem hallgatnak rám. Meg se hallják, ha mondom nekik, hogy mit csináljanak és hogyan. Úgy tesznek, mintha nem értenék, amit mondok és még ki is nevetnek. A nevelőanyu ugyan mondja, hogy ne velük foglalkozzak, elég, ha csak a saját dolgomat teszem, de hát nem könnyű átállni. Mert a csecsemőotthonban és az örökbe fogadó szülőknél is nekem kellett rájuk figyelnem, hiszen én vagyok a legnagyobb. Most már a nevelőszüleim figyelnek a testvéreimre, de hátha nem jól viselkednek, és megint el kell mennünk innét.

Egy gyerek is elfárad, most azt hiszem, én is fáradt vagyok. Elegendem van mindenből, jó lenne pihenni, nyugodtan itthon lenni a nevelőanyukámmal és apukámmal.

